

מסורת הש"ס

(א [נפ"ח: א' אחוריה; ב] ר"ה כה, ג [קמן פס, ד] [קמן] עת: ה) ס"א ובתרומה, ו] כרבות מו, שנת קמ: פסחים לה: סוכה לה; ו] דמאי פ"ג מ"א געיל ח; ח] [געיל חו; ט] כפ"א: אחוריה; י] ג"ל אחוריה; יב] [גמדבר כ, ט] [גברים כה, ט] [גדליחא סוטה מד; י] ג"ל ורשב"א,

גיליון הש"ס

גמ' מבבל דר"י סבר מותר בצוות לאו ליהנות. עיי' לקמן דף ע"ב מו"ק ד"ה אשירי: תו"כ ד"ה ר"ה ו"ס אהל וזרק וכו' והשב"א שפרש לרחות. עיי' טורי אן מגניה דף כה ע"א ד"ה ה' ממ רבי היל: ד"ה דוכי אויל וכו' ולא הויא אלא הרחקת. עיי' ג"צ דף ק"א ע"א מו"ק ד"ה ומו:

מוסף רש"י

מצות לאו ליהנות נהנו. לשלשל להיות להם הנאה, אלא געול על זאריהם שנתו (ד"ה כה). שהטעם שנתו לשלשל לא ליהנות ממנו להם, לא גסם הנאה ממנו להם, אלא גזירת מלך היל עליהם (וחז"ק ע"ס). אין מעדיין אלא לדבר מצוה. לא המיו חכמים ללגל חוק לתווס עיי' עירוב אלא לנדר מלוו (לקמן ע"ב). לא ניהא ליה דמינטרא. לא איפסק ליה בשמיכתו, ואשתכח אלא ליה מיתמי מקריבל אלא קריב עירוב לתורה והילא לאו הנאה היא, דלון נעשה כן בתחומין אלא לנדר מטה ומלות לאו ליהנות ממנו (לקמן ע"ח). מאביבלין את העניים בדמאי. דרוז עמי הארץ מעשיתם הו' תומתא דרענן עטלמא הו' (בבבב) ודער י"ז. שהעמידו כספק טבל, וגבי עשים ואכסמיה לא העמידו לגריס (סוכה לה) לא אכסויה עליהם מפני שגריס לחור על פתח עמי הארץ מעשין על ערוב עמי הארץ מעשין (שבת קכב).

רבינו חננאל

מערבין לכהן טהור בתרומה טהורה קביר.... אמורין בהן טהור הוי עילי בקבר בהן קא מיטמא. ופרקיין עייל בשידה חובל ומגדל כו' וזיט ברה. וחקשין תרומה לו כיון שנתנה על הקבר נטמאות. ופרקיין ככו וזו של תרומה במי פירות נילוושה ומי פירות אין מבשריין. וכיון שלא הוכשרה לאו בת איטמויה. חוב אמורין הוי מעילי לה בשידה חיבה ומגדל, אי דמפרקי ידיה ושקיל לה מן הקבר אלא איטמי. ושנינן דמיתו. וכן בפשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומאה. והא אמרינן ז"ל כלי עצי הפשוט צידו אחר עליו וצידו אחר על הקבר. ותנן כל המטלטלין המאחילין על הקבר מביאין טומאה על האדם והנושאין עובי המרדע, והוא טפה. ושנינן דמיתו לה להאי ככו אחוריה דהאי כלי עץ הפשוט דלית ביה עובי המרדע. אי הכי לא לית ליה אורחא לטמאה אמאי אסרי רבנן. ואמורין רבנן סביר אסור [לנאות] בית שביחה באיסורי תלמודא. שמיצא נחמה מהם. ואקשינן כו' ר' יהודי שרי ליהנות מאיסורי תהוה

ופרקינן דכולי עלמ' אסרי ליה (פת) [בית] באיסורי תהוה. והכא בדרבא מצות לא ליהנות ניתנו פליגי. דברי רבא מפורשיין בשחיטת חולין פרק כטיס הדרם בסופו, וכולי. עלמי' כרב יוסף סבירא להו דאמר אין מערבין אלא לדבר מביא' ממתני' (לקמן פס).

א"כ כרבי יוחידי שכיב לעמוד אכלו אלא מיהא תרומה ממי אנהא התם מטמא צאהילו של קצר: צמי פירות. שאין מכשריין: והיכי מייסי לה. לאוכלה דהא רבי יהודה ראו לאוכלו צעי מדנקט טהור צטהורה ולא אכשר טמא צטהורה משום דחויא לאחריני ועוד מדתני צמתנימין (לחן ולאכול: צפשוטי כלי עץ דלא מקבלי

טומאה. אכל צמדי דמקבל טומאה לא דה"ל כלי טמא מת שהוא אכ הטומאה דמיטמא מממת אהל ומטמא ליה לאדם וטמא אסור צתרומה טהורה וקאי עליה צמיתה ואע"ג לית צה פותח טפח דמיתיי ליה אחוריה) דמפרש לקמן. קו"ל (שבת דף מ, ב) צ"ח דכך שכל המטלטלין מביאין לא הטומאה על עצמן כשהאילו על מת צכל שהן ומטמא ליה אדם האוחזו ותו לא חויא ליה תרומה: והא קא מאביל קס"ד כשיש צכלי פותח טפח או צהקיפו טפח וגזרו על האדם הנושאו צעזעי המרדע ציציות השבת (שס): דמייסי ליה אחוריה". דכלי שאין צחודו טפח לאו אהל הוא: אי הכי מ"ע רענן. צקצר יחידי נהי דאיפלגו צמתנימין צצית הקצרות ולא קצירא להו דמיהו חלילה צאהל זרוק אכל הכא יכול לעמוד על שפתו ויציאו אכלו: אסור לקנות צים צאיסורי תהוה.

צקצר והא תהוה היל דמיטמרי ציה למיפק חוקן לתמוס וכל תשמישיו התם אסורין צהנאה דנפקא לן צבסלדריין (ד' מו): מותמת שם מריס) וגמר שם שם מעגלה ערופה) ואפילו צישראל נמי אסרי רענן והא דתני כהן להודיעך כמו דרבי יהודה: מאוס לאו ליפוטו נטמו. ואין מערבין אלא לדבר מזהו ללכת לצית האכל או לצית המשמה כדלקמן: הא דרצא צמסכת ר"ה (דף כה). תוקעין צשופר של עולה: רענן סברי מערבין אפילו לדבר פרשום. והלכך תהוה היל: הא דרצ יוסף צכילד משתתפין (לקמן פס). כיון דקנה ליש עירוב. צין השמשות חו לא איכפת ליה צנטיירותא ועד קניית עירוב אי נמי ניהא ליה לאו תהוה היל דמשום מזהו הוא: ברתנ' בדמאי. צככר שלקחה מעם הארץ ולא הפריש ממנה דמאי: ולא צמעשר שני ופקדש שלא נפדו. ואע"ג דמצי פריק להו השתא מיהא לא מפרק: גב' אכסניא

ט ורשב"א פירש התם דאין לחוש כיון דמסקנא לא קיימא הכי דמוקי לה צדק של מתכת ור"י מפרש דכלי עץ שהם רחצים כעין דף וראוי להניח עליהם חפצים גזרו רבנן עילייה טומאה משום דדמו למקבלי כלי עץ אכל פשוטי כלי עץ שאינם רחצים טהורין אפילו דערבין וי"מ דדף של נחתומים וכו"א צוה ששם שיימוש' אדם וצויר רבנן צהן טומאה כדמוכח צתורת כהנים צפרסת ציוס הממעי דממעט סולס וקולב מכלי עץ ולא כל כלי עץ ומרבה שולחן ועצבל ודולבץ מכל וקאלמר ומה רחית ת"ל שק מה שק מיוחד שהם תשמישי אדם ומשמשי תשמישי כו' וע"כ כשאין ראוין למדרס איירי מדלא נקט כסא ומטה ועוד דמוכל המשכב ה"ל לרבויהו וכשאין להן צית קבול נמי איירי מדלא קאמר מה שק מיטלטל מלא וריקן אלאמא מקבלי טומאה מדרבנן ואף על גב דרייש מקרא אסמכתא צעלמא הוא ועיקר דרשינן למה שק מטלטלין מלא וריקן וכמה מדרשות יש צמי"כ דהוי רק אסמכתא ומדע דצפרק שמי הלחם נגמות דף טו): אמר רבי יוחנן לדברי האומר מקגרת למטה היתה פי' צרגלים ולא צשולחן עצבל המתהפכת טמאה כדדרשינן מעל השולחן הטהור מכלל דאיכא שהוא טמא ולדברי האומר למעלה היתה טעבל המתהפכת חיבעי על דשל מקבל טומאה לפי שיש לו צית קיבול וצריך קרא דהטהור מכלל שהוא טמא שהיו מגביהין אותו לעולי רגלים שלא תאמר עשוי לנחת הוא והשתא אמאי חיבעי מישפט מדרשה דת"כ אלא ש"מ אסמכתא צעלמא היא כדפרישית והא דמשמע התם דטעבל המתהפכת עדיפא לקבל טומאה דלוריימא משאר פשוטי כלי עץ היינו כדפ"ה משום דלאוי להשתמש מצ' דלדין:

דמאי הא לא חוי י"ה. נראה דלסומכוס דווקא פריך דלרבנן אף על גב דלא חוי ליה הא חוי לעניים ואם תאמר ולסומכוס הא חוי ליה דמצי לאפרושי מיינה וציה אפילו לרבנן דרבי דספק חשיכה מעשרין הדמאי יש לומר דמשמע ליה מתנימין אפילו ליכא אלא שמי סעודות מזונוממות דמסתמא מתנימין איירי צכל ענין ועליל (דף ג): נמי דפריך מאי פסקא משום דמשמע ליה דמתנימין איירי אפילו ציתר משיי סעודות ומיהו צפרק מפנין (שבת דף קסו): פריך נמי הכי גבי טלטול ומשני כי הכא מיוג דמפקר כו' והתם הו': מצי למימר דחוי לעניים אלא משום דהתם מיבעי ליה לשנויי כי הכא וצפרק כל שעה (פסחים דף לה): וצפרק שלשה שאלכו (צרכות דף מו): רשב"א

בפר' ב' עץ כלי עזר כלי עצם כל זכוכית פשוטיהם טהורין ומקבליהן טמאים. בתוספתא שחיטת חולין גולמי כלי עץ טמאים ופשוטיהן (טמאין) [טהורין]. ואיתא בסוף גמרי' דהכל שוחטין. עיקר דברי רבא (מצותן) לאו ליהנות ניתנו במסכת ראש השנה בפרק ראדורו בי"ז ובבבסי' חולין בפרק כטיס הדרם בסופו. ועיקר דברי רב יוסף אין מערבין אלא לדבר מצוה, בתחילת פרק כיצד משתתפין.

בבל מערבין פרק שלישי עירובין

קמני צבריימא דמיימי צנויר צפרק כהן גדול (דף נה). ר' יוסי צרבי יהודה אומר מיעב שהיתה מלאה כלים זרקא צאהל המת טומאה ואם היתה מונחת טהורה וא"ת למ"ד אהל זרוק לא שמיא אהל מה היו מועילים דלתות שחמת הפינוקות מפני קצר התהום כדאמר צפרק

הישן (סוכה ד' כא). הא אהל זרוק הוא ואומר ר"ת שיצבור שלא היו מביאין דלתות אלא שורים כשריסם רחצה כדא"ר יהודה התם והשורים רחמנא קרינהו אהל דכמיצ וצעמזומ וגידיס מסוככני (פ"אז י) * ורשב"א מפרש דלתות על גב שורים לכ"ע הא אהל דמתן צאהלות (פ"ו מ"א) אדם וכלים נעשים אהל לטמא אכל לא לטהר פירוש מביאין טומאה ואין מפסיקין צין טומאה שמתסיסה לכלים שעליהם ולא מייירי צאדם וכלים שעשים אהל כטמא אכל לא כדמפרש התם כגון נמץ של צאנא אלא או דלתות על האדם או על הכלים אפילו כלי גללים וכלי אצנים וכלי אדמה ומשמע דצקר דאהל זרוק לא שמיא אהל דאי שמיא אהל כשמן הנדבך על גבי הכלים אמאי לא יהיה חשוב אהל להפסיק והא כלי עצמו נעשה אהל להפסיק כשאני מקבל טומאה כגון שידה מיעב ומגדל למ"ד שמיא אהל וקמני סיפא נתון על גבי אצנים שאינם כלים או על דצר שיש צו רוח חיים דומיא דשורים צפרק הישן (סוכה ד' כא). טומאה תחתיו כלים שעליו טהורין כו' משמע דבענין זה היו אהל לכ"ע: **הירבי אויר** בשידה יחיבה ומגדל. פירש נהי דלרי' יהודה איכא תקנה אפילו צצית הקצרות על ידי שידה מיעב ומגדל וצקצר יחידי נמי שגזרו ט' שמוסף ד' אמות סביביו משום הרחקה כ"ש דמצי אויל צשידה מיעב ומגדל ולקמן פריך מאי טעמייהו רענן צקצר יחידי נהי דצצית הקצרות מצי אויל אלא הרחקה אמאי פליגי הא בשלא הוכשרה. ולספרים דגרסי או שנילושה צמי פירות ה"פ צשלא הוכשרה כגון שעירצ צפירות או צפת שנילושה צמי פירות: **בפשוטי בלי עין**. משמע דלא מקבלי טומאה אפילו מדרבנן וכן תנן צמס' כלים (פ"ג מ"א) ומיימי לה צב"ק דשבת (ד' טו). כלי עץ וכלי זכוכית פשוטיהם טהורים ומקבליהם שמיאין וע"כ פשוטיין טהורים אפי' מדרבנן דכלי זכוכית אפילו יש להן צית קבול אין להן טומאה אלא מדרבנן כדאמר צשבת וכן משמע צכמה דוכמי דטהורין פשוטי כלי עץ אף מדרבנן וקשה דצהמוכר צית (צ"ב דף סו). אומר שאני פשוטי כלי עץ דמדרבנן גבי דף של נחתומין והתם לא איירי צהקן דחזו למדרסות דהנהו מקבלי טומאה דלוריימא דכל המטמא מדרס מטמא טומאת מת כדילפינן צצ"ק פ"ב (דף כה). ק"ו מפסיס קטנים

דגזל לא היו חליפה הכא * דלא הוה אלא הרחקה אמאי פליגי הא מצי אויל צשידה מיעב ומגדל דאין לך הרחקה גדולה מווי: **בשלא** הוכשרה. ולספרים דגרסי או שנילושה צמי פירות ה"פ צשלא הוכשרה כגון שעירצ צפירות או צפת שנילושה צמי פירות: **בפשוטי בלי עין**. משמע דלא מקבלי טומאה אפילו מדרבנן וכן תנן צמס' כלים (פ"ג מ"א) ומיימי לה צב"ק דשבת (ד' טו). כלי עץ וכלי זכוכית פשוטיהם טהורים ומקבליהם שמיאין וע"כ פשוטיין טהורים אפי' מדרבנן דכלי זכוכית אפילו יש להן צית קבול אין להן טומאה אלא מדרבנן כדאמר צשבת וכן משמע צכמה דוכמי דטהורין פשוטי כלי עץ אף מדרבנן וקשה דצהמוכר צית (צ"ב דף סו). אומר שאני פשוטי כלי עץ דמדרבנן גבי דף של נחתומין והתם לא איירי צהקן דחזו למדרסות דהנהו מקבלי טומאה דלוריימא דכל המטמא מדרס מטמא טומאת מת כדילפינן צצ"ק פ"ב (דף כה). ק"ו מפסיס קטנים דגזל לא היו חליפה הכא * דלא הוה אלא הרחקה אמאי פליגי הא מצי אויל צשידה מיעב ומגדל דאין לך הרחקה גדולה מווי: **בשלא** הוכשרה. ולספרים דגרסי או שנילושה צמי פירות ה"פ צשלא הוכשרה כגון שעירצ צפירות או צפת שנילושה צמי פירות: **בפשוטי בלי עין**. משמע דלא מקבלי טומאה אפילו מדרבנן וכן תנן צמס' כלים (פ"ג מ"א) ומיימי לה צב"ק דשבת (ד' טו). כלי עץ וכלי זכוכית פשוטיהם טהורים ומקבליהם שמיאין וע"כ פשוטיין טהורים אפי' מדרבנן דכלי זכוכית אפילו יש להן צית קבול אין להן טומאה אלא מדרבנן כדאמר צשבת וכן משמע צכמה דוכמי דטהורין פשוטי כלי עץ אף מדרבנן וקשה דצהמוכר צית (צ"ב דף סו). אומר שאני פשוטי כלי עץ דמדרבנן גבי דף של נחתומין והתם לא איירי צהקן דחזו למדרסות דהנהו מקבלי טומאה דלוריימא דכל המטמא מדרס מטמא טומאת מת כדילפינן צצ"ק פ"ב (דף כה). ק"ו מפסיס קטנים

ט ורשב"א פירש התם דאין לחוש כיון דמסקנא לא קיימא הכי דמוקי לה צדק של מתכת ור"י מפרש דכלי עץ שהם רחצים כעין דף וראוי להניח עליהם חפצים גזרו רבנן עילייה טומאה משום דדמו למקבלי כלי עץ אכל פשוטי כלי עץ שאינם רחצים טהורין אפילו דערבין וי"מ דדף של נחתומים וכו"א צוה ששם שיימוש' אדם וצויר רבנן צהן טומאה כדמוכח צתורת כהנים צפרסת ציוס הממעי דממעט סולס וקולב מכלי עץ ולא כל כלי עץ ומרבה שולחן ועצבל ודולבץ מכל וקאלמר ומה רחית ת"ל שק מה שק מיוחד שהם תשמישי אדם ומשמשי תשמישי כו' וע"כ כשאין ראוין למדרס איירי מדלא נקט כסא ומטה ועוד דמוכל המשכב ה"ל לרבויהו וכשאין להן צית קבול נמי איירי מדלא קאמר מה שק מיטלטל מלא וריקן אלאמא מקבלי טומאה מדרבנן ואף על גב דרייש מקרא אסמכתא צעלמא הוא ועיקר דרשינן למה שק מטלטלין מלא וריקן וכמה מדרשות יש צמי"כ דהוי רק אסמכתא ומדע דצפרק שמי הלחם נגמות דף טו): אמר רבי יוחנן לדברי האומר מקגרת למטה היתה פי' צרגלים ולא צשולחן עצבל המתהפכת טמאה כדדרשינן מעל השולחן הטהור מכלל דאיכא שהוא טמא ולדברי האומר למעלה היתה טעבל המתהפכת חיבעי על דשל מקבל טומאה לפי שיש לו צית קיבול וצריך קרא דהטהור מכלל שהוא טמא שהיו מגביהין אותו לעולי רגלים שלא תאמר עשוי לנחת הוא והשתא אמאי חיבעי מישפט מדרשה דת"כ אלא ש"מ אסמכתא צעלמא היא כדפרישית והא דמשמע התם דטעבל המתהפכת עדיפא לקבל טומאה דלוריימא משאר פשוטי כלי עץ היינו כדפ"ה משום דלאוי להשתמש מצ' דלדין:

דמאי הא לא חוי י"ה. נראה דלסומכוס דווקא פריך דלרבנן אף על גב דלא חוי ליה הא חוי לעניים ואם תאמר ולסומכוס הא חוי ליה דמצי לאפרושי מיינה וציה אפילו לרבנן דרבי דספק חשיכה מעשרין הדמאי יש לומר דמשמע ליה מתנימין אפילו ליכא אלא שמי סעודות מזונוממות דמסתמא מתנימין איירי צכל ענין ועליל (דף ג): נמי דפריך מאי פסקא משום דמשמע ליה דמתנימין איירי אפילו ציתר משיי סעודות ומיהו צפרק מפנין (שבת דף קסו): פריך נמי הכי גבי טלטול ומשני כי הכא מיוג דמפקר כו' והתם הו': מצי למימר דחוי לעניים אלא משום דהתם מיבעי ליה לשנויי כי הכא וצפרק כל שעה (פסחים דף לה): וצפרק שלשה שאלכו (צרכות דף מו): רשב"א

בפר' ב' עץ כלי עזר כלי עצם כל זכוכית פשוטיהם טהורין ומקבליהן טמאים. בתוספתא שחיטת חולין גולמי כלי עץ טמאים ופשוטיהן (טמאין) [טהורין]. ואיתא בסוף גמרי' דהכל שוחטין. עיקר דברי רבא (מצותן) לאו ליהנות ניתנו במסכת ראש השנה בפרק ראדורו בי"ז ובבבסי' חולין בפרק כטיס הדרם בסופו. ועיקר דברי רב יוסף אין מערבין אלא לדבר מצוה, בתחילת פרק כיצד משתתפין.

לא.

קמני צבריימא דמיימי צנויר צפרק כהן גדול (דף נה). ר' יוסי צרבי יהודה אומר מיעב שהיתה מלאה כלים זרקא צאהל המת טומאה ואם היתה מונחת טהורה וא"ת למ"ד אהל זרוק לא שמיא אהל מה היו מועילים דלתות שחמת הפינוקות מפני קצר התהום כדאמר צפרק

הישן (סוכה ד' כא). הא אהל זרוק הוא ואומר ר"ת שיצבור שלא היו מביאין דלתות אלא שורים כשריסם רחצה כדא"ר יהודה התם והשורים רחמנא קרינהו אהל דכמיצ וצעמזומ וגידיס מסוככני (פ"אז י) * ורשב"א מפרש דלתות על גב שורים לכ"ע הא אהל דמתן צאהלות (פ"ו מ"א) אדם וכלים נעשים אהל לטמא אכל לא לטהר פירוש מביאין טומאה ואין מפסיקין צין טומאה שמתסיסה לכלים שעליהם ולא מייירי צאדם וכלים שעשים אהל כטמא אכל לא כדמפרש התם כגון נמץ של צאנא אלא או דלתות על האדם או על הכלים אפילו כלי גללים וכלי אצנים וכלי אדמה ומשמע דצקר דאהל זרוק לא שמיא אהל דאי שמיא אהל כשמן הנדבך על גבי הכלים אמאי לא יהיה חשוב אהל להפסיק והא כלי עצמו נעשה אהל להפסיק כשאני מקבל טומאה כגון שידה מיעב ומגדל למ"ד שמיא אהל וקמני סיפא נתון על גבי אצנים שאינם כלים או על דצר שיש צו רוח חיים דומיא דשורים צפרק הישן (סוכה ד' כא). טומאה תחתיו כלים שעליו טהורין כו' משמע דבענין זה היו אהל לכ"ע: **הירבי אויר** בשידה יחיבה ומגדל. פירש נהי דלרי' יהודה איכא תקנה אפילו צצית הקצרות על ידי שידה מיעב ומגדל וצקצר יחידי נמי שגזרו ט' שמוסף ד' אמות סביביו משום הרחקה כ"ש דמצי אויל צשידה מיעב ומגדל ולקמן פריך מאי טעמייהו רענן צקצר יחידי נהי דצצית הקצרות מצי אויל אלא הרחקה אמאי פליגי הא בשלא הוכשרה. ולספרים דגרסי או שנילושה צמי פירות ה"פ צשלא הוכשרה כגון שעירצ צפירות או צפת שנילושה צמי פירות: **בפשוטי בלי עין**. משמע דלא מקבלי טומאה אפילו מדרבנן וכן תנן צמס' כלים (פ"ג מ"א) ומיימי לה צב"ק דשבת (ד' טו). כלי עץ וכלי זכוכית פשוטיהם טהורים ומקבליהם שמיאין וע"כ פשוטיין טהורים אפי' מדרבנן דכלי זכוכית אפילו יש להן צית קבול אין להן טומאה אלא מדרבנן כדאמר צשבת וכן משמע צכמה דוכמי דטהורין פשוטי כלי עץ אף מדרבנן וקשה דצהמוכר צית (צ"ב דף סו). אומר שאני פשוטי כלי עץ דמדרבנן גבי דף של נחתומין והתם לא איירי צהקן דחזו למדרסות דהנהו מקבלי טומאה דלוריימא דכל המטמא מדרס מטמא טומאת מת כדילפינן צצ"ק פ"ב (דף כה). ק"ו מפסיס קטנים דגזל לא היו חליפה הכא * דלא הוה אלא הרחקה אמאי פליגי הא מצי אויל צשידה מיעב ומגדל דאין לך הרחקה גדולה מווי: **בשלא** הוכשרה. ולספרים דגרסי או שנילושה צמי פירות ה"פ צשלא הוכשרה כגון שעירצ צפירות או צפת שנילושה צמי פירות: **בפשוטי בלי עין**. משמע דלא מקבלי טומאה אפילו מדרבנן וכן תנן צמס' כלים (פ"ג מ"א) ומיימי לה צב"ק דשבת (ד' טו). כלי עץ וכלי זכוכית פשוטיהם טהורים ומקבליהם שמיאין וע"כ פשוטיין טהורים אפי' מדרבנן דכלי זכוכית אפילו יש להן צית קבול אין להן טומאה אלא מדרבנן כדאמר צשבת וכן משמע צכמה דוכמי דטהורין פשוטי כלי עץ אף מדרבנן וקשה דצהמוכר צית (צ"ב דף סו). אומר שאני פשוטי כלי עץ דמדרבנן גבי דף של נחתומין והתם לא איירי צהקן דחזו למדרסות דהנהו מקבלי טומאה דלוריימא דכל המטמא מדרס מטמא טומאת מת כדילפינן צצ"ק פ"ב (דף כה). ק"ו מפסיס קטנים

ט ורשב"א פירש התם דאין לחוש כיון דמסקנא לא קיימא הכי דמוקי לה צדק של מתכת ור"י מפרש דכלי עץ שהם רחצים כעין דף וראוי להניח עליהם חפצים גזרו רבנן עילייה טומאה משום דדמו למקבלי כלי עץ אכל פשוטי כלי עץ שאינם רחצים טהורין אפילו דערבין וי"מ דדף של נחתומים וכו"א צוה ששם שיימוש' אדם וצויר רבנן צהן טומאה כדמוכח צתורת כהנים צפרסת ציוס הממעי דממעט סולס וקולב מכלי עץ ולא כל כלי עץ ומרבה שולחן ועצבל ודולבץ מכל וקאלמר ומה רחית ת"ל שק מה שק מיוחד שהם תשמישי אדם ומשמשי תשמישי כו' וע"כ כשאין ראוין למדרס איירי מדלא נקט כסא ומטה ועוד דמוכל המשכב ה"ל לרבויהו וכשאין להן צית קבול נמי איירי מדלא קאמר מה שק מיטלטל מלא וריקן אלאמא מקבלי טומאה מדרבנן ואף על גב דרייש מקרא אסמכתא צעלמא הוא ועיקר דרשינן למה שק מטלטלין מלא וריקן וכמה מדרשות יש צמי"כ דהוי רק אסמכתא ומדע דצפרק שמי הלחם נגמות דף טו): אמר רבי יוחנן לדברי האומר מקגרת למטה היתה פי' צרגלים ולא צשולחן עצבל המתהפכת טמאה כדדרשינן מעל השולחן הטהור מכלל דאיכא שהוא טמא ולדברי האומר למעלה היתה טעבל המתהפכת חיבעי על דשל מקבל טומאה לפי שיש לו צית קיבול וצריך קרא דהטהור מכלל שהוא טמא שהיו מגביהין אותו לעולי רגלים שלא תאמר עשוי לנחת הוא והשתא אמאי חיבעי מישפט מדרשה דת"כ אלא ש"מ אסמכתא צעלמא היא כדפרישית והא דמשמע התם דטעבל המתהפכת עדיפא לקבל טומאה דלוריימא משאר פשוטי כלי עץ היינו כדפ"ה משום דלאוי להשתמש מצ' דלדין:

דמאי הא לא חוי י"ה. נראה דלסומכוס דווקא פריך דלרבנן אף על גב דלא חוי ליה הא חוי לעניים ואם תאמר ולסומכוס הא חוי ליה דמצי לאפרושי מיינה וציה אפילו לרבנן דרבי דספק חשיכה מעשרין הדמאי יש לומר דמשמע ליה מתנימין אפילו ליכא אלא שמי סעודות מזונוממות דמסתמא מתנימין איירי צכל ענין ועליל (דף ג): נמי דפריך מאי פסקא משום דמשמע ליה דמתנימין איירי אפילו ציתר משיי סעודות ומיהו צפרק מפנין (שבת דף קסו): פריך נמי הכי גבי טלטול ומשני כי הכא מיוג דמפקר כו' והתם הו': מצי למימר דחוי לעניים אלא משום דהתם מיבעי ליה לשנויי כי הכא וצפרק כל שעה (פסחים דף לה): וצפרק שלשה שאלכו (צרכות דף מו): רשב"א

בפר' ב' עץ כלי עזר כלי עצם כל זכוכית פשוטיהם טהורין ומקבליהן טמאים. בתוספתא שחיטת חולין גולמי כלי עץ טמאים ופשוטיהן (טמאין) [טהורין]. ואיתא בסוף גמרי' דהכל שוחטין. עיקר דברי רבא (מצותן) לאו ליהנות ניתנו במסכת ראש השנה בפרק ראדורו בי"ז ובבבסי' חולין בפרק כטיס הדרם בסופו. ועיקר דברי רב יוסף אין מערבין אלא לדבר מצוה, בתחילת פרק כיצד משתתפין.

עין משפט גר מצוה

גד א מיי פ"ו מהל' עירובין הלכה ז' טוש"ע א"ח סימן מט סעיף ח:
נה ב מיי פ"א מהלכות עירובין הלכה טו:

רב ניסים גאון

שנילושה במי פירות. עיקרו הוא שאמר הכתוב מכל האוכל אשר יאכל אשר יאשר עליו מים יטמא. וכן פירשוהו אין לי אלא מים, הטל והיין והשמן והדם והדבש והחלב מינן ח"ל וכל פורמיקה. יכול מי תותום ומי רמונים ושאר כל מיני פירות שיש להם שם לווי, ית"ל מים, מה מים מיוחדים שאין להם שם שווי וף אני מרבה הטל והיין והשמן והדבש והחלב שאין להם שם לווי, ומרביא מי תותום ומי רמונים ושאר כל מיני פירות שיש להם שם לווי. ועוד ממה שאמר הכתוב אחר כן וכי יותן מים על דרע, ואמרו בפירשוהו הרי זה בא ללמד על השרץ שלא יטמא את הורעים אלא לאחר הכשר מים, מינן לעשות שאר משקין כמים, ח"ל מים, מים אמורין למעלה מימם אמורין למטה, מה מים אמורין למעלה עשה בהן שאר משקין כמים אף מים אמורין למטה נעשה בהן שאר משקין כמים. וזו ראייה על כל המשקין שנידונין בהכשר מים, ומאי היא ד' המשקין כמו פירושם בבאן כך פירשוהו עוד במשנת מבשריה בפרק י', ד' משקין הן הטל והיין והשמן והדם וחלב ודבש דבורים, ואמרו תולדות למי חיוצא מן העין ומן האוזן. ובתוספתא שבת גרסי מינן דאם שהוא משקה שנאמר דאם חללים ישתה. ומנין ליין שהוא משקה שנאמר דאם ענב תשתה חמר. מינן לרביש שהוא משקה שנאמר ויניקוהו ברש מסיל. מינן לשמן שהוא משקה שנאמר משחה שמיני משחה שמרים. מינן לחלב שהוא משקה שנאמר ותפתח את נאד החלב ותשקהו. מינן לטל שהוא משקה שנאמר וימץ טל מן הגוה מלא הספל מים. מינן דאם נידה שהוא משקה שנאמר מקור דמיה, ואומר ביום ההוא יהיה מקור נפתח. מינן לדמעת עין שהוא משקה שנאמר ותשקמו במדעות יליש. ואומר ועפפניו ידילו מים. כל אלו שכתובין הם שקרויים משקה. אבל מי פירות יצאו מכלל אלו המשקין ואינם מבשריין את הורעים לטומאה. ואתה נמי בתוספתא מבשריין מי פירות מטמאין ולא מבשריין. ובתוספתא עקבים עישה שנילושה במי פירות טהורה שאין לך שמחובר לאוכלי (ב' אלא משקין. ובמסכתא דחלה עיטה שנילושה במי פירות חייבת בחלה ונאכלת בידיים מטואבות. ובמס' תרומות נמי שנינו וחקמיס אומרים תעלה ונאכלת יקידים או קליית או תלוש במי פירות. ואיתא נמי בתלמוד בבבורות בפרק הלוקח בחמה. ובב"ב ב' לא יחפור איתה מדאקשינן ותיפוק ליה דההו ליה דבר שהוא מקבל טומאה ואינו חוצץ. ופרקינן בשנילושה במי פירות. היכי מיתי' לה בפשוטי כלי עץ דלא מקבלי טומאה. עיקר ידילה מבשנה במס' כלים

בפר' ב' עץ כלי עזר כלי עצם כל זכוכית פשוטיהם טהורין ומקבליהן טמאים. בתוספתא שחיטת חולין גולמי כלי עץ טמאים ופשוטיהן (טמאין) [טהורין]. ואיתא בסוף גמרי' דהכל שוחטין. עיקר דברי רבא (מצותן) לאו ליהנות ניתנו במסכת ראש השנה בפרק ראדורו בי"ז ובבבסי' חולין בפרק כטיס הדרם בסופו. ועיקר דברי רב יוסף אין מערבין אלא לדבר מצוה, בתחילת פרק כיצד משתתפין.

^[1] דצ"י יחזו ליה" (ב' דברי יושלמי אלו שייך למעלה קודם ד"ה מערבין